

משתלשל אלא על סנפיריו של
זה.

בא ראה, והארץ היתה תהו ובהו
וגו'. שנינו היתה, ובארנו. משום
שפיאור הראשון הנה שאמרנו,
כשהתנין הגדול הנה נכנס בו, אז
מתמלא, ושוטף ודועף הניצוצות
שנלקטו באותן עולמות שגחרכו
בתחלה.

אותם תנינים אחרים שאמרנו היו
ולא היו, למה? משום שנחלש
פחם שלא יחריבו העולם, פרט
לשבעים שנה פעם אחת, והם
מתחזקים בכת התנין הגדול
ההוא, והוא לבדו מתחזק,
ואלמלא נקבתו היתה קימת
אצלו, לא יכול היה העולם לסבל
אותם. (ומשום קרי)

עד שלא הרג הקדוש ברוך
הוא את הנקבה, הארץ היתה
תהו ובהו. תהו היתה. ואחר
שהרג אותה היתה בהו, התחילה
להתקיים. וחשף על. עדן לא היה
מאיר המעשה שעשה.

מה עשה הקדוש ברוך הוא?
מחץ את ראש הנזכר למעלה
ונכפה, משום שהרי התהום
למטה לא היה מאיר. מה הטעם
לא היה מאיר? משום שהתנין
הגדול הנה מנשב רוח על
התהום ומחשיף אותו, ולא היה
מרחף למטה.

ועברה (ועם כל זה) רוח אחרת
שלמעלה, ונשבה (שנשבה) והכתה
באותה רוח והשקיטה אותה,
זהו שכתוב ורוח אלהים מרחפת
על פני המים. וזהו מה ששנינו,
שהקדוש ברוך הוא הפך רוח
ברוח וברא את העולם.

ויאמר אלהים יהי אור ויהי
אור. האיר האור שלמעלה
והפך על גב הרוח שנשבה,
והסתלק מעל התהום ולא כסה
אותו. כיון שהאיר התהום

ברא דתנין הגדול. ועל דא תנינן, דכל עלמא
לא משתלשל אלא על סנפירוי דדא.

תא חזי והארץ היתה תהו ובהו וגו', תנינן
היתה, ואוקימנא. בגין דבהאי יאורא
קדמאה דקאמרן, כד האי התנין הגדול על
ביה, כדין אתמלייא, ושטיף ודעיף ניצוצין
דאתלקטו באינון עלמין דאתחרכו בקדמיתא.
אינון תנינן אחרנין דקאמרן, הו ולא הו,
אמאי. בגין דאתחלש חילייהו דלא
יטשטשון עלמא, פר לשבעין שנין, חד זמנא,
ואינון אתתקפו בחילא דההוא תנין הגדול,
והאי איהו בלחדוי לאתתקפא. ואלמלא
נוקביה קיימת לגביה, לא יכיל עלמא למסבל
לוין. (ובגין קרי)

עד לא קטל קדשא בריך הוא לנוקבא, הארץ
היתה תהו. (ובהו) תהו היתה. ולכתר דקטל
לה, הוה בהו, שראת לאתקיימא. וחשף על.
עד לא הות נהירא עובדא דעבד.

מה עביד קדשא בריך הוא, מחץ רישיה
דדכורא לעילא, ואתכפא, בגין דהא
תהומא לתתא, לא הוה נהיר. מאי טעמא לא
הוה נהיר, בגין דהאי התנין הגדול, הוה נשיב
רוחא על תהומא, ואחשיף ליה, ולא מרפרפא
לתתא.

ועבר (נ"א ועם כל דא) רוחא אחרא דלעילא, ונשב
(נ"א דנשב) ובטש ביהוה רוחא, ושכיף
ליה, הדא הוא דכתיב ורוח אלהים מרחפת
על פני המים. והיינו דתנינן, דקודשא בריך
הוא בטש רוחא ברוחא, וברא עלמא.

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, נהיר
נהירו דלעילא, ובטש (דף ל"ה ע"א) על
גבי רוחא דנשיב, ואסתלק מעל תהומא,
ולא חפא ליה. כיון דתהומא אתנהיר,